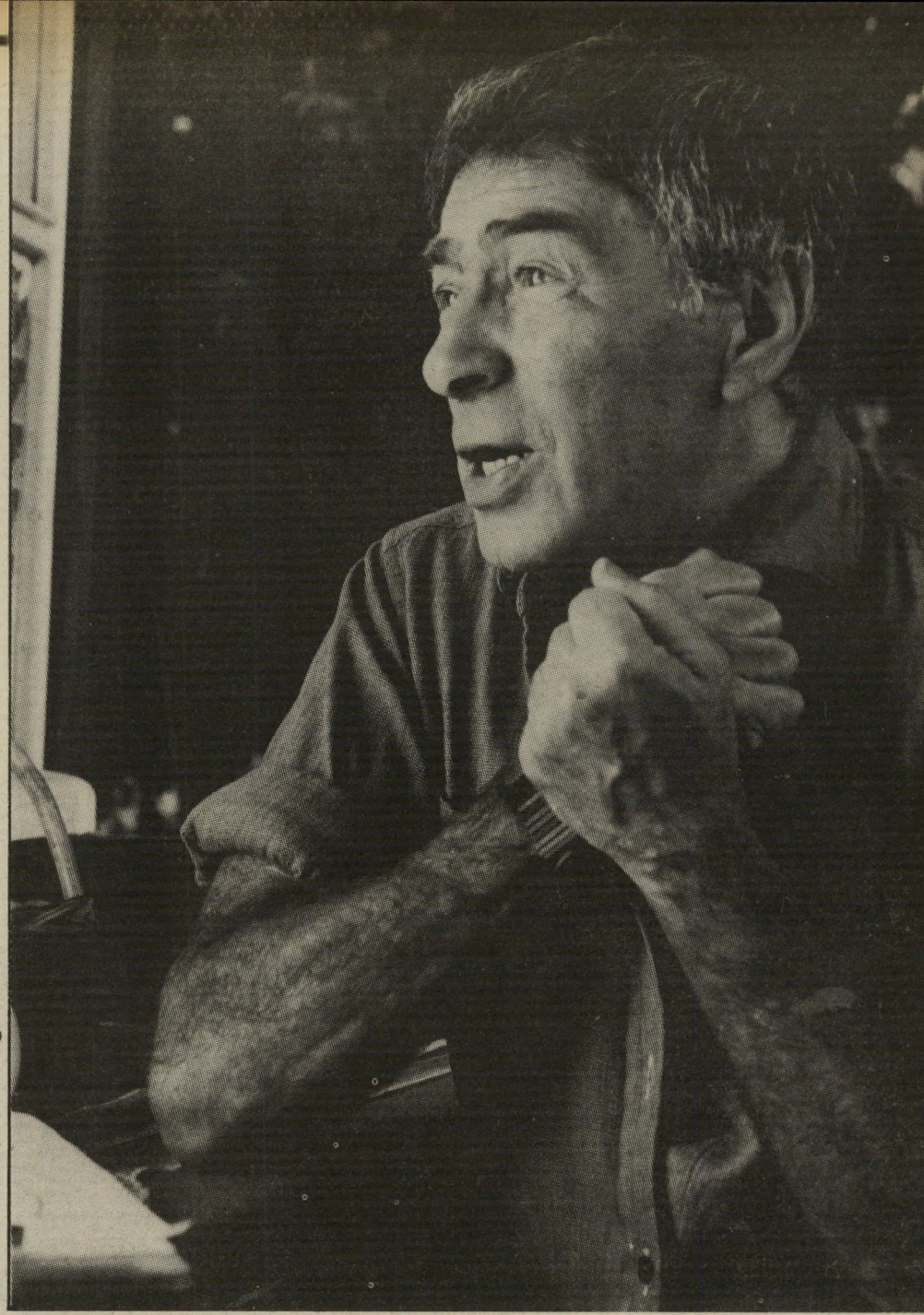

לכני חודשים אחדים חשף הצייר יוסי שטרן את עצמו: הוא גילה שהוא הומו סקסואל. בינתיים קרה משהו. השבוע שפך את ליבו באוזני השופט הזה

גם העוזרת קראה את זה. כאן, אני חושב, טמון ההכרל. זאת היתה התגובה הראשונית. אחר כך נדמו הטלפונים. נוצר שקט. קודם היה הטלפון אצלי מצלצל בלי סוף. הבית היה מלא חברים וידידים. אחרי הפירסום הכל פסק. הטלפון חדל לצלצל, החברים הפסיקו לבוא. זה קשה לחיות בכירור. חיי השיגרה שלי השתנו ללא היכר. פעילויות יומיומיות, כגון: שחיה — אני מקפיד לשחות מדי יום — נפגשו.

רותי ולהווייתי כאמן, הכתבה עסקה רק בחיי האישיים — אך הוא היה נאמן לדברים שאמרת. חברה טובה שלי, אמריקאית מצליחה, ממש התחננה לפניי שלא אחשף כך, אבל עשיתי זאת. למחרת שוב היו טלפונים, והפעם ביתר תדירות ועוצמה. חברים קרובים, שידעו על פרטים אינטימיים בחיי תקופה ארוכה, צילצלו בתדהמה, על שנחשפתים כך. ביניהם גם אישים ידועים, מדינאים. הם ידעו עליי לאורך

„אני מצטער שגיליתי שאני הומו-סקסואל!“

אנשים שהיו ידידותיים כלפיי כברכה, למשל, במשך חודשים... לא, הם לא נעשו עוינים. פשוט התרחקו, התעל-מו, תפסו שתיקה.

כל הדרך. מה, לא נראיתי בפומבי עם מוסיקאי מפורסם בקנה-מידה עולמי? גדוליהרור ידעו אודותיי. אך כשזה התפרסם בעיתון, שחור על גבי לבן, אז

העיתון, גם כן ירד שלי, חיים שבי. אין לי טענות כלפיו. הוא כתב בריוק את מה שסיפרתי לו. אומנם ביקשתי שיתייחס בכתבתו גם ליצי-צורה.

ואינו משקף אותך נכונה. אני מבין את הרגשתך היטב. בוא, תן לזה תשובה במקביל, פנה אליי גם כתב של

ערב אחד, בחודש מאי, צילצלו אליי מעיתון הארץ וביקשו לראיין אותי למדור שיחת-היום. הנושא היה הכנת רשימות שחורות של הומוסקסואלים בארץ. הסכמתי להתראיין ודיברתי על הנושא בצורה רצי-עצורה.

עוד באתו הערב התקשר אליי אחד העורכים בעיתון, ירד טוב שלי, וריכר עימי, אפרופו הראיון שנתתי קודם לכן. אני אדם מאמין, אולי אפילו נאיבי מעט. לא הבנתי שאני מדבר לציטוט. למחרת פתחתי את העיתון ונעשה לי חושף בעיניים: דברים שאמרת חופשי, פתוח לגמרי, בשיחה עם הידיד, הופיעו במדור שיחת-היום. מאוד התרגזתי. זאת היתה תערובת של תדהמה ורוגז. כמוכן גם נפגעת. אחר-כך החלו הטלפונים, ידידים קרר בים יותר או פחות צילצלו כבהלה ושאלו: „מה עשית?“

שטרן בעיני עצמו
שתי פנים

ונטיותיו המיניות. אינם תואמים את התרמית החביבה. שאותה ניסה לבנות בשקדנות ובכישרון במשך שנים. בעוד שבאמנות, כליהביטוי והבימה העיקריים שלו, מעולם לא יצא תגר נגד מוסכמות ולא ניסה לזעזע או להרהר, בחר הגורל לתעתע בו, כש סורד האינטימי נחשף בצורה סנסציו-נית.

שני ההפכים שנדימויו אינם מס' תדרים זה עם זה, לא רק אצל הציבור, אלא במיוחד אצלו עצמו: „במשך שנים“ הוא מעיד על עצמו. „סבורים הכל שאתה ילד-טוב-ירושלים, ויום אחד, בוקר בהיר אחד, מופתעים כולם לגלות שעשית פיפי במכנסים...“

כסוף השיחה ביקשתי ממנו שיצייר עבורי פורטרט עצמי. הוא התחמק כאלף ואחד תירוצים שונים והסביר, שמעולם לא צייר את עצמו. לבסוף נכנע והושיט לעברי את הרישום העצמי היחיד שרשם. מעבר לעיניים העצובות המשתקפות ברישום — כמציאות עיניו הן כחולות — הדבר הבולט ביותר בו הוא הקו החוצה את פניו לשניים. שתי פנים ליוסי שטרן.

„פיפי במיכנסים“

יוסי שטרן אוהב להגדיר את עצמו כצייר חביב, עממי, צייר לכל המישהפה. הוא אוהב להרגיש את הצד המחייך שבציוריו. תמיד קוראים לי הצייר המחייך, הוא מעיד בקצת מתחנות, מטרת ציוריי היא לרפא ולא לפתוח פצעים. לצורך השלמת התדמית האופטימית הזאת הוא מגייס את מוצאו ההונגרי. רבים מיוצאי אוסטרו-הונגריה רואים את העולם מזווית מחייכת. ראי את הקריקטוריסטים. למשל — רוש, זאנ, פרי, או את הסטיריקון אפרים קישון.

הקלישאה אודות הליצן העצוב מתאימה גם לשטרן. על הצד החייכני והשמח שבאמנותו, הוא מדבר בארשת עצובה, כשהוא רועד מעט. הרגישות והשבריריות של שטרן הן מטרידות, חודרות, איראפשר להישאר להן אדיש. אולם לשטרן יש עוד צד, שהיה ידוע עד לאחרונה רק לחוג ידידיו ומכריו. העניין פורסם בעיתונות לראשונה בחודשים האחרונים. שני הראיונות הבוטים שנתן לעיתונות כשעת-לחץ, וכעת הוא מכבה אותם, אודות חייו הפרטיים

תפסו שתיקה

אחד המצלצלים היה רב יוד-קובסקי מידיעות-אחרונות. הוא ירד ותיק שלי. אולי גם סוחר טוב, אני לא יודע. הוא פנה אליי: „אני יודע שמה שכתוב בהארץ הוא מעוות